

КОДЕКС ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

*{Із змінами, внесеними згідно із Законами
224-VII від 14.05.2013, ВВР, 2014, 11, ст.132
353-VII від 20.06.2013, ВВР, 2014, 13, ст.221
1166-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, 20-21, ст.745
76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, 6, ст.40
124-VIII від 15.01.2015, ВВР, 2015, 14, ст.96
766-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2015, 52, ст.482
1404-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, 30, ст.542
№ 2020-VIII від 13.04.2017, ВВР, 2017, № 22, ст.257
№ 2581-VIII від 02.10.2018}*

{Установити, що у 2016 році норми і положення частин третьої, сьомої та одинадцятої статті 119 цього Кодексу застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів та бюджету Фонду соціального страхування України згідно із Законом 928-VIII від 25.12.2015}

{Установити, що у 2017 році норми і положення частин третьої, сьомої та одинадцятої статті 119 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів згідно із Законом № 1801-VIII від 21.12.2016}

{Установити, що у 2018 році норми і положення частин третьої, сьомої та одинадцятої статті 119 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів згідно із Законом № 2246-VIII від 07.12.2017}

{У тексті Кодексу слово «інвалід» у всіх відмінках і числах замінено словами «особа з інвалідністю» у відповідному відмінку і числі, а слово «Інваліди» - словами «Особи з інвалідністю» згідно із Законом № 2581-VIII від 02.10.2018}

Розділ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Відносини, що регулюються Кодексом цивільного захисту України

1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Кодексі терміни вживаються в такому значенні:

1) аварійно-рятувальна служба — сукупність організаційно об'єднаних органів управління, сил та засобів, призначених для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

2) аварійно-рятувальне формування — підРозділ аварійно-рятувальної служби, самостійний підрозділ, загін, центр, пожежно-рятувальний підРозділ (частина);

3) аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи — роботи, спрямовані на пошук, рятування і захист населення, уникнення руйнувань і матеріальних збитків, локалізацію зони впливу небезпечних чинників, ліквідацію чинників, що унеможливають проведення таких робіт або загрожують життю рятувальників;

4) аварія — небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила ураження, травмування населення або створює на окремій території чи території суб'єкта господарювання загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

5) відновлювальні роботи — комплекс робіт, пов'язаних з відновленням будівель, споруд, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, які були зруйновані або пошкоджені внаслідок надзвичайної ситуації, та відповідних територій;

6) дорожньо-транспортна пригода — подія, що сталася під час руху дорожнього транспортного засобу, внаслідок якої загинули або зазнали травм люди чи заподіяна шкода майну. Рівень надзвичайної ситуації при дорожньо-транспортній пригоді визначається відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

7) евакуація — організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життя або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення;

8) епідемія — масове поширення інфекційної хвороби серед населення відповідної території за короткий проміжок часу;

9) епізоотія — широке поширення заразної хвороби тварин за короткий проміжок часу, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території;

10) епіфітотія — широке поширення на території однієї або кількох адміністративно-територіальних одиниць заразної хвороби рослин, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території;

11) запобігання виникненню надзвичайних ситуацій — комплекс правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків;

12) засоби протипожежного захисту — технічні засоби, призначені для запобігання, виявлення, локалізації та ліквідації пожеж, захисту людей, матеріальних цінностей та довкілля від впливу небезпечних факторів пожежі;

13) засоби цивільного захисту — протипожежна, аварійно-рятувальна та інша спеціальна техніка, обладнання, механізми, прилади, інструменти, вироби медичного призначення, лікарські засоби, засоби колективного та індивідуального захисту, які призначені та використовуються під час виконання завдань цивільного захисту;

14) захисні споруди цивільного захисту — інженерні споруди, призначені для захисту населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів;

15) зона можливого ураження — окрема територія, акваторія, на якій внаслідок настання надзвичайної ситуації виникає загроза життю або здоров'ю людей та заподіяна шкода майну;

16) зона надзвичайної ситуації — окрема територія, акваторія, де сталася надзвичайна ситуація;

17) інженерний захист територій — комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту територій, населених пунктів та суб'єктів господарювання від їх наслідків та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період;

18) інженерно-технічні заходи цивільного захисту — комплекс інженерно-технічних рішень, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту населення і територій від них та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій в особливий період;

19) катастрофа — велика за масштабами аварія чи інша подія, що призводить до тяжких наслідків;

20) класифікаційна ознака надзвичайних ситуацій — технічна або інша характеристика небезпечної події, що зумовлює виникнення обстановки, яка визначається як надзвичайна ситуація;

21) класифікація надзвичайних ситуацій — система, згідно з якою надзвичайні ситуації поділяються на класи і підкласи залежно від характеру їх походження;

22) ліквідація наслідків надзвичайної ситуації — проведення комплексу заходів, що включає аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, які здійснюються у разі виникнення надзвичайної ситуації і спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, рятування життя та збереження здоров'я людей, а також на локалізацію зони надзвичайної ситуації;

23) медико-психологічна реабілітація — комплекс лікувально-профілактичних, реабілітаційних та оздоровчих заходів, спрямованих на відновлення психофізіологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності рятувальників аварійно-рятувальних служб (формувань), осіб, залучених до виконання аварійно-рятувальних робіт у разі виникнення надзвичайної ситуації, а також постраждалих внаслідок такої надзвичайної ситуації, передусім неповнолітніх осіб;

24) надзвичайна ситуація — обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності;

25) небезпечна подія — подія, у тому числі катастрофа, аварія, пожежа, стихійне лихо, епідемія, епізоотія, епіфітотія, яка за своїми наслідками становить загрозу життю або здоров'ю населення чи призводить до завдання матеріальних збитків;

26) небезпечний чинник — складова частина небезпечного явища (пожежа, вибух, викидання, загроза викидання небезпечних хімічних, радіоактивних і біологічно небезпечних речовин) або процесу, що характеризується фізичною, хімічною, біологічною чи іншою дією (впливом), перевищенням нормативних показників і створює загрозу життю та/або здоров'ю людини;

27) непрофесійні об'єктові аварійно-рятувальні служби — служби, що створюються з числа інженерно-технічних та інших досвідчених працівників суб'єктів господарювання, які здобули необхідні знання та навички у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах;

28) неспеціалізована аварійно-рятувальна служба — професійна або непрофесійна аварійно-рятувальна служба, яка має підготовлених рятувальників та відповідні засоби цивільного захисту і призначена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, які не потребують відповідної спеціалізації;

29) об'єкт підвищеної безпеки — об'єкт, який згідно із законом вважається таким, на якому є реальна загроза виникнення аварії та/або надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру;

30) Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту — спеціальне невійськове об'єднання аварійно-рятувальних та інших формувань, органів управління такими формуваннями системи центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

31) оповіщення — доведення сигналів і повідомлень органів управління цивільного захисту про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, аварій, катастроф, епідемій, пожеж тощо до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення;

32) пожежа — неконтрольований процес знищення або пошкодження вогнем майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища;

33) пожежна безпека — відсутність неприпустимого ризику виникнення і розвитку пожеж та пов'язаної з ними можливості завдання шкоди живим істотам, матеріальним цінностям і довкіллю;

34) пожежна охорона — вид діяльності, який полягає у запобіганні виникненню пожеж і захисті життя та здоров'я населення, матеріальних цінностей, навколишнього природного середовища від впливу небезпечних чинників пожежі;

35) постраждали внаслідок надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру (далі — постраждали) — особи, здоров'ю яких заподіяна шкода внаслідок надзвичайної ситуації;

36) професійна аварійно-рятувальна служба — аварійно-рятувальна служба, працівники якої працюють за трудовим договором, а рятувальники, крім того, проходять професійну, спеціальну фізичну, медичну та психологічну підготовку;

37) реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків — скоординовані дії суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони надзвичайної ситуації, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну;

38) сили цивільного захисту — аварійно-рятувальні формування, спеціалізовані служби та інші формування цивільного захисту, призначені для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій;

39) система оповіщення — комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури і технічних засобів оповіщення, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації про виникнення надзвичайних ситуацій до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення;

40) спеціалізована аварійно-рятувальна служба — професійна аварійно-рятувальна служба, яка має підготовлених рятувальників та відповідні засоби цивільного захисту і призначена для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з особливим ризиком для життя та здоров'я, зокрема для гасіння газових фонтанів, проведення водолазних та ґрунчорятувальних робіт;

41) спеціалізована служба цивільного захисту — підприємства, установи, організації, об'єднані для виконання завдань у сфері цивільного захисту відповідної функціональної спрямованості;

42) стихійне лихо — природне явище, що діє з великою руйнівною силою, заподіює значну шкоду території, на якій відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, завдає матеріальних збитків;

43) техногенна безпека — відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення. Техногенна безпека характеризує стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки є особливою (специфічною) функцією захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Стаття 3. Правова основа цивільного захисту

1. Правовою основою цивільного захисту є Конституція України, цей Кодекс, інші закони України, а також акти Президента України та Кабінету Міністрів України.

Стаття 4. Цивільний захист

1. Цивільний захист — це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Стаття 5. Класифікація надзвичайних ситуацій

1. Надзвичайні ситуації класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

2. Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

- 1) техногенного характеру;
- 2) природного характеру;
- 3) соціальні;
- 4) воєнні.

3. Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для їх ліквідації, визначаються такі рівні надзвичайних ситуацій:

- 1) державний;
- 2) регіональний;
- 3) місцевий;
- 4) об'єктовий.

4. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій визначаються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 6. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту

1. Цивільний захист забезпечується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про основи національної безпеки України», суб'єктами, уповноваженими захищати населення, території, навколишнє природне середовище і майно, згідно з вимогами цього Кодексу — у мирний час, а також в особливий період — у межах реалізації заходів держави щодо оборони України.

2. Координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту у межах своїх повноважень здійснюють:

- 1) Рада національної безпеки і оборони України;
- 2) Кабінет Міністрів України.

3. Для координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і території, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації:

1) Кабінетом Міністрів України утворюється Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

2) Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями утворюються регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

3) районними державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад, районними у містах та селищними радами утворюються місцеві комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій;

4) керівними органами підприємств, установ та організацій утворюються комісії з питань надзвичайних ситуацій.

4. Для координації робіт з ліквідації конкретної надзвичайної ситуації та її наслідків на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях утворюються спеціальні комісії з ліквідації надзвичайної ситуації.

Стаття 7. Основні принципи здійснення цивільного захисту

1. Цивільний захист здійснюється за такими основними принципами:

1) гарантування та забезпечення державою конституційних прав громадян на захист життя, здоров'я та власності;

2) комплексного підходу до вирішення завдань цивільного захисту;

3) пріоритетності завдань, спрямованих на рятування життя та збереження здоров'я громадян;

4) максимально можливого, економічно обґрунтованого зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

5) централізації управління, єдиноначальності, підпорядкованості, статутної дисципліни Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, аварійно-рятувальних служб;

6) гласності, прозорості, вільного отримання та поширення публічної інформації про стан цивільного захисту, крім обмежень, встановлених законом;

7) добровільності — у разі залучення громадян до здійснення заходів цивільного захисту, пов'язаних з ризиком для їхнього життя і здоров'я;

8) відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за дотримання вимог законодавства з питань цивільного захисту;

9) виправданого ризику та відповідальності керівників сил цивільного захисту за забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Розділ II. ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ГЛАВА 2. ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ

Стаття 8. Єдина державна система цивільного захисту

1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту, яка складається з функціональних і територіальних підсистем та їх ланок.

2. Положення про єдину державну систему цивільного захисту, типові положення про функціональну і територіальну підсистеми затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основними завданнями єдиної державної системи цивільного захисту є:

1) забезпечення готовності міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

2) забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

3) навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

4) виконання державних цільових програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

5) опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

6) прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

7) створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

8) оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

9) захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

10) проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

11) пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

12) здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

13) реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, в тому числі осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

14) інші завдання, визначені законом.

Стаття 9. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

1. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі — функціональні підсистеми) створюються центральними органами виконавчої влади у відповідній сфері суспільного життя.

2. Положення про функціональні підсистеми розробляються на підставі типового положення про таку підсистему і затверджуються центральними органами виконавчої влади, що їх створили, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

У разі якщо діяльність центральних органів виконавчої влади спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра, зазначені положення затверджуються такими міністрами за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	3
ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
Стаття 1. Відносини, що регулюються Кодексом цивільного захисту України.....	3
Стаття 2. Визначення термінів.....	3
Стаття 3. Правова основа цивільного захисту.....	6
Стаття 4. Цивільний захист.....	6
Стаття 5. Класифікація надзвичайних ситуацій.....	6
Стаття 6. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту.....	7
Стаття 7. Основні принципи здійснення цивільного захисту.....	7
РОЗДІЛ ІІ. ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	8
ГЛАВА 2. ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ.....	8
Стаття 8. Єдина державна система цивільного захисту.....	8
Стаття 9. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.....	8
Стаття 10. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланки.....	9
ГЛАВА 3. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	9
Стаття 11. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.....	9
Стаття 12. Режим повсякденного функціонування.....	9
Стаття 13. Режим підвищеної готовності.....	10
Стаття 14. Режим надзвичайної ситуації.....	10
Стаття 15. Режим надзвичайного стану.....	10
РОЗДІЛ ІІІ. ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	10
ГЛАВА 4. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	10
Стаття 16. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту.....	10
Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.....	11
Стаття 18. Повноваження інших центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту.....	14
Стаття 19. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту.....	15
Стаття 20. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання.....	18
Стаття 21. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту.....	20
ГЛАВА 5. СИЛИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	21
Стаття 22. Склад та основні завдання сил цивільного захисту.....	21
Стаття 23. Аварійно-рятувальні служби.....	21
Стаття 24. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту.....	23
Стаття 25. Спеціалізовані служби цивільного захисту.....	24
Стаття 26. Формування цивільного захисту.....	25
Стаття 27. Добровільні формування цивільного захисту.....	25
Стаття 28. Залучення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, які утворені відповідно до законів України, для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	26
Стаття 29. Громадські організації.....	26
РОЗДІЛ ІV. ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	27
ГЛАВА 6. ОПОВІЩЕННЯ ТА ІНФОРМУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	27
Стаття 30. Оповіщення про загрозу або виникнення.....	

надзвичайних ситуацій.....	27
Стаття 31. Інформування у сфері цивільного захисту.....	27
ГЛАВА 7. УКРИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У ЗАХИСНИХ СПОРУДАХ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЕВАКУАЦІЙНІ ЗАХОДИ.....	28
Стаття 32. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.....	28
Стаття 33. Заходи з евакуації.....	29
ГЛАВА 8. ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЙ, РАДІАЦІЙНИЙ І ХІМІЧНИЙ ЗАХИСТ.....	31
Стаття 34. Інженерний захист територій.....	31
Стаття 35. Радіаційний і хімічний захист населення і територій.....	32
ГЛАВА 9. МЕДИЧНИЙ, БІОЛОГІЧНИЙ І ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНИТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ.....	32
Стаття 36. Медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.....	32
Стаття 37. Біологічний захист населення, тварин і рослин.....	33
Стаття 38. Психологічний захист населення.....	34
ГЛАВА 10. НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ ДІЯМ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	34
Стаття 39. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.....	34
Стаття 40. Навчання працюючого населення.....	34
Стаття 41. Формування культури безпеки життєдіяльності населення.....	35
Навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку.....	35
Стаття 42. Навчання непрацюючого населення.....	35
РОЗДІЛ V. ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ.....	35
ГЛАВА 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	35
Стаття 43. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.....	35
Стаття 44. Державна стандартизація у сфері цивільного захисту.....	36
Стаття 45. Експертиза у сфері цивільного захисту.....	36
Стаття 46. Оцінка відповідності у сфері цивільного захисту.....	36
Стаття 47. Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту.....	36
Стаття 48. Атестація аварійно-рятувальних служб та рятувальників.....	37
Стаття 49. Страхування.....	39
ГЛАВА 12. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ.....	39
Стаття 50. Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.....	39
Стаття 51. Забезпечення техногенної безпеки органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання.....	39
Стаття 52. Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки.....	40
Стаття 53. Автоматизована система раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення.....	40
Стаття 54. Віднесення міст та суб'єктів господарювання до відповідних груп і категорій цивільного захисту.....	40
ГЛАВА 13. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	40
Стаття 55. Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки.....	40
Стаття 56. Погодження нормативних та нормативно-технічних документів.....	41
Стаття 57. Дотримання вимог пожежної безпеки під час проектування, будівництва та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення.....	41
Стаття 58. Призначення і завдання пожежної охорони.....	42
Стаття 59. Види пожежної охорони.....	42
Стаття 60. Державна пожежна охорона.....	42
Стаття 61. Відомча пожежна охорона.....	43
Стаття 62. Місцева пожежна охорона.....	43
Стаття 63. Добровільна пожежна охорона.....	44
ГЛАВА 14. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	44
Стаття 64. Центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки.....	44
Стаття 65. Державні органи та суб'єкти господарювання, аварійно-рятувальні служби, щодо яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту.....	45

Стаття 66. Способи здійснення державного нагляду (контролю).....	45
Стаття 67. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки.....	45
Стаття 68. Санкції за порушення вимог законодавства з питань техногенної та пожежної безпеки.....	46
Стаття 69. Підстави для видачі центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, приписів, постанов і розпоряджень.....	47
Стаття 70. Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів.....	48
РОЗДІЛ VI. РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ.....	49
ГЛАВА 15. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ З РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ.....	49
Стаття 71. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	49
Стаття 72. Пункти управління.....	49
Стаття 73. Центри управління в надзвичайних ситуаціях.....	50
Стаття 74. Система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112.....	50
Стаття 75. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.....	50
Стаття 76. Штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.....	51
Стаття 77. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	52
ГЛАВА 16. ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	52
Стаття 78. Режими підвищеної готовності та надзвичайної ситуації.....	52
Стаття 79. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.....	52
Стаття 80. Гасіння пожеж.....	54
Стаття 81. Життєзабезпечення постраждалих.....	54
Стаття 82. Проведення відновлювальних робіт.....	55
Стаття 83. Цільова мобілізація.....	55
ГЛАВА 17. ВІДШКОДУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗБИТКІВ ТА НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ.....	55
Стаття 84. Соціальний захист постраждалих.....	55
Стаття 85. Відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій.....	56
Стаття 86. Забезпечення житлом постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій.....	56
Стаття 87. Надання медичної та психологічної допомоги.....	57
Стаття 88. Гуманітарна допомога.....	57
Стаття 89. Надання інших видів допомоги.....	57
РОЗДІЛ VII. НАВЧАННЯ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА РЯТУВАЛЬНИКІВ, КЕРІВНОГО СКЛАДУ, ФАХІВЦІВ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКИХ ПОВ'ЯЗАНА З ОРГАНІЗАЦІЄЮ І ЗДІЙСНЕННЯМ ЗАХОДІВ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПІДГОТОВКА ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	58
ГЛАВА 18. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	58
Стаття 90. Організація підготовки, перелітготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників професійних аварійно-рятувальних служб.....	58
Стаття 91. Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.....	59
ГЛАВА 19. ПІДГОТОВКА ДО ДІЇ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	59
Стаття 92. Підготовка до дії за призначенням органів управління та сил цивільного захисту.....	59
РОЗДІЛ VIII. ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	60

ГЛАВА 20. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	60
Стаття 93. Фінансування заходів у сфері цивільного захисту.....	60
Стаття 94. Фінансове забезпечення органів управління та сил цивільного захисту.....	60
Стаття 95. Фінансування медико-психологічної реабілітації.....	60
Стаття 96. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	61
ГЛАВА 21. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	61
Стаття 97. Матеріально-технічне забезпечення.....	61
Стаття 98. Створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	61
РОЗДІЛ ІХ. КОМПЛЕКТУВАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	62
ГЛАВА 22. КОМПЛЕКТУВАННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	62
Стаття 99. Порядок комплектування органів управління та сил цивільного захисту.....	62
Стаття 100. Чисельність працівників та осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.....	62
ГЛАВА 23. ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	62
Стаття 101. Порядок проходження служби цивільного захисту.....	62
Стаття 102. Прийняття на службу цивільного захисту та умови її проходження.....	62
Стаття 103. Контракт щодо проходження служби цивільного захисту.....	63
Стаття 104. Спеціальні звання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.....	63
Стаття 105. Граничний вік перебування на службі цивільного захисту.....	64
Стаття 106. Звільнення із служби цивільного захисту.....	64
Стаття 107. Резерв служби цивільного захисту.....	65
Стаття 108. Присяга служби цивільного захисту.....	65
Стаття 109. Статус рятувальника.....	66
Стаття 110. Права та обов'язки рятувальника.....	66
Стаття 111. Формений одяг і знаки розрізнення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників державних аварійно-рятувальних служб.....	67
Стаття 112. Забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників аварійно-рятувальних служб спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту.....	67
Стаття 113. Забезпечення харчуванням осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників аварійно-рятувальних служб.....	68
Стаття 114. Службові посвідчення.....	68
РОЗДІЛ Х. СОЦІАЛЬНИЙ ТА ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА СИЛ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ І ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ ІЗ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	68
ГЛАВА 24. СОЦІАЛЬНИЙ ТА ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ.....	68
Стаття 115. Соціальний та правовий захист осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників органів управління та сил цивільного захисту.....	68
Стаття 116. Забезпечення громадянських прав та свобод осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників аварійно-рятувальних служб.....	69
ГЛАВА 25. МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА ТА СТРАХУВАННЯ.....	69
Стаття 117. Медичне та санаторно-курортне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, членів їхніх сімей та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб.....	69

Стаття 118. Виплата одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), травми або поранення, захворювання чи інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.....	71
ГЛАВА 26. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ ТА ОПЛАТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ.....	72
Стаття 119. Забезпечення житлом осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників.....	72
Стаття 120. Оплата комунальних послуг.....	74
ГЛАВА 27. ДОДАТКОВІ ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	74
Стаття 121. Соціальний захист членів сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб.....	74
Стаття 122. Додаткові гарантії соціального захисту осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників органів управління та сил цивільного захисту.....	74
Стаття 123. Проїзд осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників.....	74
Стаття 124. Ветерани служби цивільного захисту.....	75
ГЛАВА 28. ГРОШОВЕ ТА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ОПЛАТА ПРАЦІ.....	75
Стаття 125. Грошове забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.....	75
Стаття 126. Оплата праці працівників, які забезпечують відомчу та місцеву пожежну охорону і входять до складу формувань або спеціалізованих служб цивільного захисту.....	75
Стаття 127. Пенсійне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.....	75
ГЛАВА 29. РОБОЧИЙ ЧАС ТА ВІДПУСТКИ.....	75
Стаття 128. Робочий час в органах та підрозділах цивільного захисту.....	75
Стаття 129. Право осіб рядового і начальницького складу цивільного захисту на відпустки. Порядок надання особам рядового і начальницького складу цивільного захисту відпусток та відкликання з них.....	76
РОЗДІЛ XI. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА.....	79
ГЛАВА 30. ДОДАТКОВІ ФУНКЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	79
Стаття 130. Планування діяльності єдиної державної системи цивільного захисту.....	79
Стаття 131. Облік надзвичайних ситуацій.....	80
Стаття 132. Наукове та науково-технічне забезпечення здійснення заходів цивільного захисту.....	80
Стаття 133. Аварійно-рятувальне обслуговування суб'єктів господарювання і територій.....	80
Стаття 134. Надання платних послуг аварійно-рятувальними службами.....	80
ГЛАВА 31. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	81
Стаття 135. Надання допомоги іноземним державам у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	81
Стаття 136. Отримання Україною міжнародної допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	81
Стаття 137. Представництво в міжнародних організаціях з питань цивільного захисту.....	81
ГЛАВА 32. КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	81
Стаття 138. Контроль за діяльністю органів управління та сил цивільного захисту.....	81
Стаття 139. Громадський контроль за додержанням законодавства з питань цивільного захисту.....	82
ГЛАВА 33. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	82
Стаття 140. Відповідальність за порушення законодавства у сфері цивільного захисту.....	82
РОЗДІЛ XII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	82